

Học Tài Thi Phận

Như Nguyệt

Mùa hè năm 1978, tôi có học một lớp chụp hình trắng đen và rửa hình ở Cerritos College. Tôi hên ghê lắm vì Instructor này là một Photographer rất nổi tiếng. Ông ta nghệ sĩ, charming, chịu chơi, rất giỏi, có nhiều kiến thức. Ông cho chúng tôi xem nhiều slide shows về những tấm hình ông chụp, có nhiều tấm được giải thưởng, awards. Ông travel, đến rất nhiều nơi trên thế giới, những nơi mà lúc ấy tôi chỉ biết ước mơ thôi, chứ nào dám nghĩ sẽ có ngày mình được đặt chân tới đó (về sau này, may quá, tôi đã đến hầu hết những nơi mà tôi được xem hình). Ông thầy giải thích nói về background của từng tấm hình. Nếu học trò hỏi, ông giảng nghĩa và chỉ tường tận thêm về speed, về từng loại lens, về lighting, góc độ, v...v... (tui nghe mà chả hiểu gì cả, mù tịt à..ahaha). Chúng tôi còn được học cách rửa hình, làm sao để làm đẹp hơn (improve) tấm hình khi rửa. Ông còn để thương ở chỗ cho chúng tôi practice nhiều chứ không cần phải gạ bài để thi lý thuyết. Chúng tôi được đi nhiều field trips rất là vui.

Số của N đúng là may mắn, khi còn bé ở Việt Nam, thấy bà chị kể học thi Tú Tài cực khổ quá! N zắt sợ, vì N học hành tà tà lắm các bạn ơi, rất sợ phải gạ bài, nghĩ đến phải thi Tú Tài là ón nhắm! Mỗi năm, phải thi 2 kỳ đệ nhất, đệ nhị lục cá nguyệt là đã thấy oải rồi, huống chi là cuộc thi trọng đại, một cái móc lớn cho tương lai của mỗi học sinh toàn quốc? Ấy vậy.. tuy lười mà N lại muốn học giỏi, muốn xin được học bổng đi qua Úc như chị của N., nếu không xin được học bổng, mẹ N sẽ lo cho N đi học tự túc ở Mỹ, tương lai của N lúc đó tương đối tươi sáng lắm, hehe..

Năm 1974, thi Tú Tài đổi qua IBM, không phải viết ra giấy ra nữa, cứ thế mà a b c d ...quẹt bút chì, N thấy cũng đỡ đỡ, đỡ khổ rồi.. Nhưng N lại càng hên hơn nữa, N đang học lớp 10 ban Toán thì tháng 4 năm 1975 biến cố xảy ra (xin lỗi nha, N không vô tình đâu, mất nước N cũng buồn lắm ạ); thế là N thoát! Không bao giờ phải gạ bài, vui mà kinh sử.. hihi... để thi Tú Tài ở Việt Nam.

Đi học lớp chụp hình vì phải học elective chứ N cũng chả thích gì. Ghi tên học lớp hè, hên quá hên, N không bị làm bài, chả phải học lý thuyết, chả phải phai nô phai niết (thi final) gì hết. Bây giờ ngồi nghĩ lại, chả biết là N hên hay xui, bạn nhỉ? Không học nên không giỏi, lý thuyết là zero. Thôi để N kể tiếp chuyện N ... học tài thi phận nhé...

Trong một chuyến đi field, cả lớp tôi được đến nhà ông thầy ở Long Beach, nhà ông thầy là một townhome nhìn ra biển, chúng tôi được mời vào nhà ông chơi. Beer, nước lạnh, nước ngọt, bánh ngọt, trái cây, sandwiches... tha hồ... Ông mời chúng tôi ăn lunch nhẹ ở nhà ông. Tôi thấy có một bức tranh, ngay ở khu nhà của ông thầy, nhà chơi (recreation room), nằm ở tầng chệt. Bức tranh vẽ shadow của một cô bé đang đứng trên bờ biển; màu sắc hài hòa, rất đẹp.. thế là tôi chụp liền. Học lớp chụp hình rất tốn tiền vì mình thấy cái gì bắt mắt mình là phải chụp ngay, rồi họa hời phân giải tính sau, lựa lại sau. Cho nên trong một field trip, nhiều khi chúng tôi chụp 4,5 cuộn phim 24 hoặc 36 tấm là thường. Hôm đó, tôi chụp hình chim chóc, những con chim hải âu trắng ngần bay trên nền trời buổi chiều thật đẹp, những đàn chim bé con nô đùa, chạy lên chạy xuống giỡn chơi với sóng. Tôi chụp sóng vỗ, bọt sóng; tôi chụp bầu trời, những áng mây sắc sỡ, những dấu chân in trên cát; tôi chụp đôi tình nhân đang diu nhau v...v.. Nhưng để đưa ra chấm điểm; tôi lựa tấm cô bé đứng có tóc bay, bức tranh vẽ màu trở thành một tấm "nhiếp ảnh" màu trắng, xám, xám đậm, đen nổi bật! Tấm hình mà tôi chụp lại từ một tranh vẽ trên tường.

Mỗi một học sinh được post tấm hình đặc ý nhất của mình lên và giải thích tại sao mình lại chụp, technical khi chụp, tại sao trong bao nhiêu tấm mình lại chọn tấm này vv..v. Đến phiên N, N nói vắn tắt: "Tôi thấy 1 tấm tranh vẽ trong club house chỗ thầy ở, bèn hình dung ra khi trắng đen nó sẽ thế nào. Tôi thấy tấm hình đẹp quá, nghệ thuật quá và sẽ rất hay, rất đẹp khi trở thành một bức hình đen trắng, nên tôi chụp". Ông thầy ... khoái chí quá, không ngờ chỉ có một mình tôi thấy được cái đẹp của tấm hình và không ngờ tôi lại.... trick (lừa) được ông. Tôi không hiểu sao ông ở ngay đó mà đã không để ý tới nó (tới tấm hình cô gái). Là professional photographer nhưng ông cũng không nhìn ra được là tôi chỉ chụp lại một bức tranh vẽ, ông ngờ là tôi chụp cảnh thật ngoài biển đó các bạn ơi! Ông nói: "Because you can fool me, you deserve an A!"

Ngoài những giờ đi field với lớp. Chúng tôi có những assignments, nhiều khi phải tự đi thêm weekend, đến những chỗ mà ông thầy bảo đến. Thế là tôi và anh C. (my ex-husband) lại được dịp đi chơi với nhau. Chúng

tôi được đi ... date với nhau rất là tình, biết những chỗ rất hay ho mà trước đây chúng tôi không hề biết đến như Sunset Beach, lake (quên tên là lake gì rồi!), St Paul Getty Museum, Los Angeles Museum of Art, Bonaventure Hotel (khi đó Bonaventure Hotel là tòa nhà cao nhất Los Angeles) và 1 ngôi nhà rất cổ, nổi tiếng ở LA .v.v..

Mùa hè năm đó vì thế rục rịch hơn, một mùa hè đáng nhớ, kỷ niệm đẹp ngời ngời. Lớp học đó, tôi được A một cách dễ dàng, không phải làm test gì hết, chẳng phải học mở lý thuyết khó nuốt, boring (nên vẫn rất đỡ, chẳng biết gì về kỹ thuật), chỉ có việc đi chơi và ... chụp hình, vào lab rửa hình; ngược lại với anh C. và em gái tôi, hai người đã có kinh nghiệm với cái máy chụp hình của họ khá lâu rồi. Họ thường chụp hình cho bạn bè, họ hàng, chụp hình đám cưới, đám ma, parties...

Một trong những hobbies của chồng tôi là chụp hình. Anh thích chụp hình từ hồi còn ở Việt Nam, chụp cảnh, chụp chân dung. Thương và hiểu chồng nên tuy chúng tôi rất nghèo, tôi đã dành dụm mua cho anh một máy ảnh hiệu Nike, loại "top of the line". Anh chụp cho tôi nhiều tấm hình -màu và đen trắng- thật đẹp. Sau lớp học chụp hình đó, tôi không hề đụng đến máy chụp hình vì muốn chồng mình "shine", hồng muốn cạnh tranh với ảnh J :)). Dĩ nhiên là anh C giỏi hơn tôi nhiều nhưng vì học lớp khác, thầy khác, không phải học mùa hè, không gặp được ông thầy nghệ sĩ, lâu lâu mới đến dạy ở đại học này một lần, nên anh và Hảo chỉ được điểm B thôi!! Hảo ... hơi bực, vì thấy tôi học tà tà mà lại được điểm cao hơn. Cô nàng ta "lỏi" lắm ạ, mà Hảo lõi cũng đúng, khi đó, tôi chưa thấy ai con gái, còn rất trẻ mà lại chụp hình đẹp như nó. Hảo có khiếu chụp hình. Tôi và mấy đứa bạn của nó có xấu, nó cũng chụp thành... đẹp. Hảo ăn nói có duyên, funny nên mỗi lần đi travel, người nào cũng muốn được đi, rất thích đi với Hảo, để được Hảo kể chuyện cười -cười đau bụng, cười chảy cả nước mắt, cười ngật nghẻo- và nhờ Hảo chụp hình cho.

Học tài thi phận là vậy, phải không các bạn? Nói thế không có nghĩa N chụp hình ... đỡ ẹt đâu à nhe. Những gì mà dính dáng đến nghệ thuật, N nghĩ cũng phải có khiếu, phải có trời ban cho mới được, phải không các bạn? N có thể tưởng tượng, hình dung từ màu sắc ra đen trắng rất chì. Hình đen trắng càng contrast càng nổi bật, càng đẹp. Tránh không có nhiều màu...xám trong tấm hình. Sự tương phản giữa hai màu đen trắng sẽ làm tấm hình rõ nét, sắc cạnh hơn. Muốn có 1 tấm hình đẹp, ngoài yếu tố may mắn, bạn phải bỏ công khá nhiều, giống như muốn chụp vài tấm hình mà N. đã gửi đi, N. đã phải leo trèo, đi ra xa xa, đứng trên đá gập ghềnh, nguy hiểm ..v.v.. Ngoài ra N còn biết lấy angle, chụp góc cạnh nào đẹp, mình phải tưởng tượng khi mình chụp hình, giống như mình đang vẽ một bức tranh, chỉ xoay cái máy đi một chút, bước lên, hay chạy qua bên phải hoặc bên trái một chút, bạn sẽ có một tấm hình đẹp hơn nhiều.

Hôm nay, N viết về chụp hình vì tối hôm qua, xem trên Tivi, thấy Carlsbad có một cánh đồng hoa thật đẹp. Xách máy chụp hình đến đó chụp thì phải biết. N có ý định đi học chụp hình với hội nhiếp ảnh Việt Nam ở đây, để có dịp đi field với bạn mới. Chụp hình digital sướng lắm bạn ơi! Đỡ tốn phim. Có bạn nào muốn đi học với N không?

Như N.
March 27th, 2010

Ps: Muốn ghi tên đi học lớp chụp hình cho vui nhưng rốt cuộc N cũng lại lười, chả bao giờ đi cả...